

Comunidad Autónoma / Departamento / Estado	ARAGÓN
Municipio	TOLVA / TOLBA
Dirección	
Edificio	Església de Santa Maria Magdalena de Sagarras Bajas

Campanas actuales

Nombre	Sant Francesc (1)
Localización	Sala de campanes
Medidas (cm)	Diámetro (en cm) 30 Borde 3 Altura del bronce 25 Peso aproximado (en kilos)16 kg
Fundidor	
Año fundición	1679
Descripción	La campana té anses simples i en el terç dos grups de dos cordons. Entre ells hi ha una breu inscripció amb les paraules separades per flors que semblen de card: "IHS SANTE FRANCISCO ORA". Completa seria: "IHS SANCTE FRANCISCE ORA PRO NOBIS". El text té, en primer lloc, el nom de Jesús, com és habitual en algunes campanes des del segle XV. Seguidament, hi ha una invocació a Sant Francesc que procedeix de les diverses lletanies. A continuació, presenta tres segells gòtics i una imatge de la Mare de Déu: "?I6 / 79?". Baix d'aquests elements hi ha dos cordons amb una sanefa d'estreles entre ells. Finalment, disposa de tres cordons en el mig peu i dos més en el peu.
Fotos	17
Toques	No es toca.
Conservación, mantenimiento	Està penjada d'una biga de fusta i forma molt precària a una de les finestres de la sala de campanes. Conserva la seua instal·lació tradicional amb truja de fusta i falques. Presenta un gran badat en el llavi que arriba quasi fins a la part superior de la campana. Té batall lligat i dotat amb un cable per als repics.
Protección	Protecció genèrica per formar part d'un immoble protegit.
Propuestas	Caldria evitar la refosa de la campana, vist el seu gran valor patrimonial. En aquest cas no es recomana la seua soldadura perquè aquesta podria danyar greument elements com la imatge de la Mare de Déu. Per tant, es recomanaria la fosa d'una campana nova i conservar aquesta al mateix campanar o a l'interior de l'església.
Autores de la documentación	ALEPUZ CHELET, Joan
Fecha	31-01-2021

Nombre	Sant Pere (2)
Localización	Sala de campanes
Medidas (cm)	Diámetro (en cm) 36 Borde 3 Altura del bronce 25 Peso aproximado (en kilos)27 kg
Fundidor	
Año fundición	1665

Descripción	La campana té anses simples, decorades amb unes franges diagonals. Tot seguit, presenta tres cordons en el terç, dividits en un grup de dos i altre solitari. Entre ells disposa d'aquesta inscripció en llatí: "? IHS?SANTE?PETRE?ORAPRONOBIS?I66S". Correctament caldria haver escrit: "IHS SANCTE PETRE ORA PRO NOBIS (ANNO) 1665". El text té, en primer lloc, el nom de Jesús, com és habitual en algunes campanes des del segle XV. Seguidament, hi ha una invocació a Sant Pere que procedeix de les diverses lletanies. El text acaba amb l'any de fosa. La xifra final està indicada amb la lletra S, que es pot interpretar com un 5. A continuació, té quatre imatges de la Mare de Déu, una creu de calvari i dos cordons amb una sanefa d'estrelles entre ells. Finalment, disposa de tres cordons en el mig peu i dos més en el peu.
Fotos	21
Toques	No es toca.
Conservación, mantenimiento	Està penjada d'una biga de fusta i forma molt precària a una de les finestres de la sala de campanes. Conserva la seua instal·lació tradicional amb truja de fusta i falques. Les proporcions de la truja permeten intuir que la campana es repicava, ja que aquesta no permet el seu volteig complet. Té batall lligat i dotat amb un cable per als repics.
Protección	Protecció genèrica per formar part d'un immoble protegit.
Propuestas	La instal·lació s'ha de conservar en la mesura de les possibilitats de forma íntegra perquè tots els elements que la formen (truja, ferratges i batall) són testimonis de l'ús de la campana al llarg dels segles. Aquesta idea es deu traduir en la conservació de la instal·lació i la seua restauració. Sols es podran canviar els elements que no assegurin l'estabilitat del conjunt i sempre se substituiran per altres de formes semblants als tradicionals. És imprescindible evitar el canvi de la truja per una nova de volteig i la seua mecanització amb motor de vol. Igualment, caldria dotar el batall amb cable de seguretat.
Autores de la documentación	ALEPUZ CHELET, Joan
Fecha	31-01-2021

Nombre	Santa Maria Magdalena (3)
Localización	Sala de campanes
Medidas (cm)	Diámetro (en cm) 40 Borde 5 Altura del bronce 38 Peso aproximado (en kilos)37 kg
Fundidor	MANZANA, VENTURA; MARCO, FRANCISCO (TOLVA)
Año fundición	1776

Descripción	<p>La campana presenta anses simples i dos cordons en l'espatlla. Seguidament, presenta dos cordons en el terç i entre ells hi ha una inscripció en llatí amb les paraules separades per fragments de sanefa: "STA MAGDALENA ORA PRONOBIS I 7 7 6". Correctament caldria haver escrit: "SANTA MARIA MAGDALENA ORA PRO NOBIS ANNO 1776". Té una senzilla súplica a Santa Maria Magdalena que deriva de les diverses lletanies i l'any de fosa. A continuació, presenta en el mig una creu de calvari amb motius vegetals i querubins, dos imatges de Santa Bàrbera i una de Sant Benet amb una inscripció i la seua medalla: "PA TER BE NEDIC / V R S N S M V S M Q L I V B / C S S M L / N D S M D / C S P B". El text complet de la medalla o creu de Sant Benet seria: "PATER BENEDICTE / CRUX SANCTI PATRIS BENEDICTI CRUX SANTA SIT MIHI LUZ NON DRACO SIT MIHI DUX VADE RETRO SATANÁS, NUNQUAM SUADE MIHI BANA SUNT MALA QUAE LIBAS IPSE BENENA BIBAS". Es pot traduir així: "PARE SANT BENET LA CREU DEL SANT PARE BENET SIGUI LA CREU LA MEUA LLUM, NO SIGUI EL DIMONI QUI EM GUII, APARTA'T SATANÀS NO EM SUGGERESQUIS COSES VANES, MALDAT ÉS EL QUE OFEREIXES, BEU TU EL TEU PROPI VERÍ". També en el mig hi ha dos cordons. Finalment, en el mig peu presenta quatre cordons i dos més en el peu. Pels seus elements formals i amb les dades coneixem actualment, podria ser tant de Ventura MANZANA com de Francisco MARCO. Per aquest motiu l'atribuïm temporalment a ambdós fonadors.</p>
Fotos	18
Toques	Repic manual amb una corda al batall.
Conservación, mantenimiento	Està instal·lada a una de les finestres de la sala de campanes amb truja de fusta de perfil tradicional local, fixada amb diverses falques. Presenta un batall antic amb corda per a repicar-la des dels peus del campanar.
Protección	Protecció genèrica per formar part d'un immoble protegit.
Propuestas	La instal·lació s'ha de conservar en la mesura de les possibilitats de forma íntegra perquè tots els elements que la formen (truja, ferratges i batall) són testimonis de l'ús de la campana al llarg dels segles. Aquesta idea es deu traduir en la conservació de la instal·lació i la seua restauració. Sols es podran canviar els elements que no assegurin l'estabilitat del conjunt i sempre se substituiran per altres de formes semblants als tradicionals. Es podria dotar amb motor d'impuls per voltejar d'acord amb els tocs tradicionals, però és recomanable conservar el seu toc manual. Igualment caldria dotar el batall amb cable de seguretat.
Autores de la documentación	ALEPUZ CHELET, Joan
Fecha	31-01-2021

Información completa: [Església de Santa Maria Magdalena de Sagarras Bajas - \(ARAGÓN\)](#)

PDF (18-06-2026)